

Sygn. akt V U 305/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2023 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku D. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o stwierdzenie nieważności decyzji ZUS

na skutek odwołania D. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia (...) sygn.: (...)

oddala odwołanie;

Sygn. akt V U 305/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił prawa do wszczęcia postępowania w zakresie stwierdzenia nieważności prawomocnej decyzji z dnia (...)

W odwołaniu D. D. wniosła o stwierdzenie nieważności tej decyzji podnosząc, że decyzja z dnia (...) jest nieprawomocna.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. D. urodzona (...) jest emerytką.

Decyzją z dnia (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ponownie ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury D. D., jako świadczenia korzystniejszego od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej, od 1 lutego 2016 roku i wypłacił wyrównanie za okres od dnia 1 lutego 2016r. do 28 lutego 2019r. Wysokość emerytury ustalono na kwotę 3.121,56 zł brutto miesięcznie.

(dowód: decyzja z dnia 12.01.2021r. k 176 załączonych akt ZUS do sprawy sygn. VU 884/23)

W dacie 24 sierpnia 2022 roku ubezpieczona pobierała świadczenie emerytalne w kwocie 3.481,68 zł brutto.

(dowód: decyzja z dnia 1 marca 2022r. o waloryzacji emerytury k. 22 - akt ZUS)

Decyzją z dnia (...). organ rentowy przyznał D. D. dodatkowe roczne świadczenie pieniężne w kwocie 756,76 zł. Kwota ta, zgodnie z obowiązującymi przepisami została pomniejszona o składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Do decyzji zostało załączone pouczenie o terminie i sposobie wniesienia odwołania

(dowód: decyzja z 1 września 2022r. k. 48 - akt ZUS)

D. D. otrzymała decyzję z (...) roku w dniu 20 października 2022 roku.

(dowód: pismo z 21 października 2022 roku – k. 44 akt ZUS)

W dniu 21 października 2022r. D. D. złożyła wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia (...)

(dowód: wniosek k. 44 – akt ZUS))

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Na wstępie wskazać należy, że rozpoznanie sprawy nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c., który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, zaś strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach, Sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Zgłoszone przez ubezpieczoną w odwołaniu żądanie stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji nie mogło zostać uwzględnione. Wśród przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w oparciu, o które działa sąd ubezpieczeń społecznych, zastosowanie znajduje przede wszystkim art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c., którego treść jednoznacznie wskazuje na możliwe sposoby rozstrzygnięcia odwołania od skarżonej decyzji wydanej przez organ rentowy, tj. stosowną jej zmianę bądź też oddalenie odwołania. Z powyższego wynika więc, że sąd ubezpieczeń społecznych, jako sąd I instancji, nie ma możliwości stwierdzenia nieważności decyzji, czy to ze względów formalnych, czy jakichkolwiek innych. Tego rodzaju rozstrzygnięcie, którego wydania domagała się skarżąca nie mogło więc zapaść.

Zaskarżoną decyzją ZUS odmówił wnioskodawczyni prawa do wszczęcia postępowania w zakresie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 1 września 2022r. na podstawie art. 83a ust 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022r. poz.1009) - dalej ustawa systemowa. Zgodnie z tym przepisem decyzje ostateczne Zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez Zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Na podstawie art. 83a ust. 4 ustawy systemowej przepisu powyższego nie stosuje się w postępowaniu o ustalenie uprawnień do emerytur i rent i ich wysokości.

Zdaniem ZUS ustawodawca w sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy z dnia 26 maja 2022r. o kolejnym w 2022r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U. 2022r. poz. 1358) odesłał w art. 12 ust. 4 do przepisów ustawy z dnia 17 września 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stąd dodatkowe świadczenie roczne przysługujące na zasadach określonych tą ustawą, należy traktować na tych samych zasadach co świadczenia przyznane na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zaskarżona decyzja – pomimo błędnego uzasadnienia – została wydana jednak prawidłowo. Należy bowiem podnieść, że decyzja z dnia 1 września 2022r. określająca wysokość dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wbrew supozycji ZUS, nie jest decyzją ostateczną.

Z pisma skarżącej z 21 października 2022 roku wynika bowiem, że otrzymała ją dopiero 20 października 2022 roku, a zatem w dacie zgłoszenia przez nią wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji z 1 września 2022 roku, co nastąpiło 21 października 2022 roku, decyzja ta nie była ostateczna, gdyż nie minął 30 dniowy termin do jej zaskarżenia do Sądu od doręczenia decyzji. Brak zatem było podstaw do wszczęcia postępowania o jej unieważnienie. Pismo wnioskodawczyni z 21 października 2022 roku o stwierdzenie nieważności decyzji z 1 września 2022 roku, jako wniesione w terminie biegu terminu do jej zaskarżenia, należy tym samym uznać za odwołanie od tej decyzji. ZUS winien zatem nadać odwołaniu bieg i wraz z odpowiedzią na odwołanie przekazać je do rozpoznania do Sądu.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.